

La meva història amb Clint Eastwood

Margalida Martorell

La meva història amb Clint Eastwood (1931) és molt estranya. Al principi que el vaig començar a veure a la pantalla, sentia cap a ell una total indiferència, per passar més tard a sentir un odi profund. Quan mirava aquell rostre seu, tan inescrutable, hermètic, em feia la sensació que era una persona freda, sense sentiments. Ara, en canvi, quan han transcorregut molts d'anys, no diria que és adoració el que sent cap a ell, però prop hi fa, d'aquest sentiment.

Ha passat molt de temps des del seu primer film, com a realitzador *Primavera en otoño* (1993) fins a la darrera *Medianoche en el jardín del bien y del mal*. Com a director és tan sorprenent, ascendent, irregular, rar, a vegades extraordinari. Ningú gosaria jurar que el director de l'inquietant film *Escalofrío en la noche*, les volcànicament romàntiques *Primavera en otoño* i *Los puentes de Madison*; el western desmitificador i èpic, ombrívol, clàssic, reflexiu i genial *Sin Perdón*; la intensa, tràgica, profundament jazzística *Bird*; les mil referències al mestre Don Siegel que existeixen a la trepidant *Poder absoluto* o *La història de Vud*;, homosexualitat i ràncies essències del Sud de *Medianoche en el jardín del bien y del mal*, duen la indiscutible firma de la mateixa persona. Fins al 1985, no li va arribar el seu primer reconeixement, quan *El jinete pálido* es va convertir en un dels films més estimables d'aquell any, i bona part de la crítica que li havia retirat la paraula, el va reivindicar con un dels pocs clàssics en actiu. Quatre anys després, amb motiu de l'estrena de *Bird*, la seva esplèndida

pel·lícula sobre el saxofonista Charlie Parker, el públic i la crítica varen respondre millor del que s'esperava tractant-se d'una pel·lícula llarga, ombrívola, dura, realista i sense actors coneguts. La crítica va seguir alabant el classicisme del cineasta i molts varen descobrir el que era un secret a veus: Clint Eastwood en sabia molt, de jazz.

I va arribar el que mai no s'havia vist en ell: feia plorar les platees, i aconseguia sense ferir les fibres més sensibles (avui en dia, es recorda l'escena en la qual Meryl Streep dubta sortir o no del cotxe per reunir-se amb el seu estimat davall la pluja. Es una escena gairebé bíblica). El reconeixement de Clint Eastwood ha nat en l'última dècada, però potser que el 1998 sigui l'any definitiu en aqueixa trajectòria de maduresa que l'ha convertit en un dels pocs cineastes capaços de reunir els interessos de la indústria, el gust del públic, i l'acceptació de la crítica, inclosa la nostàlgia del classicisme d'abans (hi ha qui el compara amb John Ford, Howard Hawks i altres realitzadors pioners). No pareix que Clint Eastwood vulgui reanimar personatges de característiques com Harry Callahan, i bona prova d'això està en els títols que ha encarnat en el seus *thrillers* més recents: el policia comprensiu de *Un mundo perfecto*, el guardaespalles presidencial, escèptic i cansat de *En la línea de fuego* o el lladre de joies enfrontat al mateix president nord-americà de *Poder absoluto*. A mi en fa la impressió que Clint Eastwood ha forjat els seus tipus durs per, emmascarar la seva pròpia vulnerabilitat, i no només això, sinó que té la humilitat, l'estratègia, o la prudència que el seu nom no apareixi mai, en els arguments ni en el guions de cine que dirigeix, tampoc acostuma a llançar aclaridors o trascendents discursos sobre el seu món expressiu. Aquest home hieràtic i misteriós pertany a l'extingida raça dels vells directores del cinema americà. I aquí hi ha les seves paraules "jo crec que qualsevol reacció que es provoqui amb una pel·lícula, un llibre, una música o una pintura és una forma de dir al seu autor que, ha aconseguit el que es proposava. La seva obra ha arribat al cor i el cervell de les persones, dels éssers humans". ❖

